

PRIPOROČILA ZA ORGANIZACIJO TURISTIČNIH DOGODKOV IN PROJEKTOV PO NAČELIH TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Občina Šentjur si, kot zelena, varna in prijazna občina, prizadeva za čim bolj kvalitetno življenje občank in občanov ter domače počutje obiskovalcev.

Želimo si, da bi s svojim okoljem vsak skrbno ravnal po načelih trajnostnega razvoja. Pomembni so že majhni, a odločni in usklajeni zeleni koraki, zato smo za vse, ki boste organizirali dogodke in projekte, pripravili Priročnik za organizacijo dogodkov po načelih trajnostnega razvoja. Z njim poudarjamo pomen varovanja našega okolja, sobivanja, medgeneracijsko solidarnost in spoštovanje vseh, ki imajo občino Šentjur za svoj dom.

Želimo, da organizatorji prispevate k trajnostnemu razvoju naših krajev in hkrati postanete zgled drugim, ko pri organizaciji upoštevate danosti in omejitve okolja ter aktivno zmanjšujete škodljive in povečujete koristne učinke dogodka.

V priročniku so vključena področja, kjer so vplivi na okolje največji.

1. PRIREDITVENI PROSTOR

- Če je le mogoče, izberite prizorišče dogodka, kjer je potrebna infrastruktura že na voljo. Če lahko izbirate, se odločajte na osnovi energetske učinkovitosti in drugih okoljskih vplivov.
- Izberite prizorišče dogodka tako, da v največji možni meri skrajšate poti, ki jih opravijo različni deležniki med pripravo in izvedbo dogodka.
- Pri izbiri prizorišča spoštujte kulturno in naravno dediščino.
- Z izbiro in pripravo prireditvenega prostora se izognite uničevanju živalskih in rastlinskih vrst ter ekosistemov.
- Pri izbiri prizorišča bodite pozorni na dostopnost z različnimi načini prevoza ter na možnost dostopa do prostorov za obiskovalce, sanitarij, zunanjih površin in drugih delov dogodka za vse ljudi (gibalno ovirane, osebe z okvaro sluha, osebe z okvaro vida, starejše ...).
- Prizorišče izberite in uredite tako, da najbolj obremenjeni elementi dogodka, kot so stojnice, parkirišče in prostor za pogostitev, ne bodo umeščeni v občutljiva naravna območja.
- Izberite energetsko učinkovito prizorišče dogodka z dobro izolacijo strehe in fasade, dvojno zasteklitvijo oken, učinkovitim sistemom ogrevanja, hlajenja in prezračevanja, energetsko varčnimi svetlobnimi telesi, obnovljivimi viri energije ipd.
- Pri nabavi izdelkov in storitev sodelujte z lokalnimi izvajalci.
- Če ne morete vplivati na izbiro prizorišča, izbiro objektov, lahko vedno izberete način, kako jih uporabljate.
- Pri organizaciji dogodkov na prostem zagotovite, da glasnost dogodka ne preseže dovoljenih ravni in da zvok čim manj vpliva na okolico.
- Lokalno skupnost pravočasno obvestite o dogodku, vključno z urami in lokacijo.

2. MOBILNOST

Škodljivi vplivi na okolje so posledica izpustov delcev in toplogrednih plinov pri izgorevanju naftnih derivatov, ki jih povzroči tudi prihod udeležencev dogodkov. Trajnostno potovanje udeležencev dogodkov doprinese k čistemu zraku in zdravemu okolju. S smernicami želimo doseči spremembe potovalnih navad in spodbuditi izbiro trajnostnih prevoznih sredstev, kot so javni prevoz, deljenje avtomobila, kolo ali hoja.

- Spodbujajte obiskovalce k uporabi trajnostnih oblik mobilnosti in jih predhodno obvestite o možnostih uporabe preko komunikacijskih kanalov.
- Spodbujajte odgovorno rabo osebnega motornega prometa, ki se mu ni mogoče izogniti - deljenja avtomobila in varčne vožnje.

- Poskrbite za varno spravilo koles.
- Prilagodite urnik dogodka voznemu redu javnega avtobusnega in železniškega prometa.
- Dodelite prednostne parkirne prostore za gibalno ovirane osebe, starejše, kolesarje ...

3. ODPADKI

Organizatorji imate v rokah številne vzvode za zmanjšanje nastajanja odpadkov, njihovo preprečevanje, ločevanje in za odlaganje na predpisan način.

- Upoštevajte hierarhično načelo ravnanja z odpadki:
 - o preprečevanje nastajanja: najpomembnejše vodilo ravnanja z odpadki je, da je najboljši tisti odpadek, ki ne nastane,
 - o ponovna uporaba: preden stvari zavržemo oziroma uvrstimo med odpadke, je treba preveriti možnosti njihove ponovne uporabe. Stvari, ki jih ne potrebujemo več, lahko podarimo, prodamo, zamenjamo, hkrati pa tudi mi lahko uporabljamo izdelke iz druge roke. Pred nakupom torej razmislite, ali mora biti izdelek nujno nov ali lahko kupite že uporabljenega,
 - o ločeno zbiranje: z ločevanjem odpadkov omogočimo njihovo recikliranje.
- Izogibajte se uporabi plastike za enkratno uporabo.
- Uporabljajte embalažo, ki jo je mogoče ponovno uporabiti, reciklirati ali kompostirati.
- Nadomestite izdelke v individualnih embalažah (npr. čaj, sladkor) z uporabo dozirnikov.
- Organizirajte »otoke« za ločevanje odpadkov.
- Po končani prireditvi poskrbite za čistilno akcijo.
- Uporabite sistem digitalnih vstopnic s QR kodami namesto tiskovin.
- Izogibajte se tiskanju. Če morate tiskati, uporabite recikliran papir.
- Odpadke imejte v mislih, ko naročate izdelke in storitve, načrtujete pogostitev, pri obdarovanju (npr. pri (promocijskih) darilih upoštevajte trajnostne materiale kot so glina, les ...).

4. HRANA IN PIJAČA

S pravo izbiro hrane in pijače ter ponudnikov lahko organizatorji zmanjšajo škodljive okoljske in družbene vplive, koristijo lokalnemu gospodarstvu in zdravju vseh deležnikov dogodka.

- Pri naročanju hrane in pijače se zavzemajte za čim večji delež ekoloških, lokalno pridelanih in sezonskih živil in s tem prispevajte k skrajšanju dobavnih verig.
- Ob ponujeno hrano in pijačo postavite vidne napise, ki govorijo o poreklu in lastnostih (ekološko, lokalno ...).
- Oblikujte ponudbo hrane in pijače, ki odraža lokalno identiteto.
- Omogočite dostop do pitne vode iz pipe.
- Pravilno ločujte odpadke, ki nastanejo pri pripravi ter postrežbi hrane in pijače.
- Z dobavitelji se dogovorite, da živila in pijačo pripeljejo v povratnih embalažah. Pri nabavi se izogibajte majhnim zavitkom in pakiranju v porcije.
- V čim večji meri uporabljajte posodo, pribor in kozarce, ki jih je možno ponovno uporabiti.
- V primeru prodaje izdelkov prodajalce spodbujajte k uporabi papirnatih vrečk oziroma vrečk za večkratno uporabo, npr. pralne vrečke.

5. PORABA ENERGIJE

Trajnostno ravnanje z energijo vključuje dve področji - zmanjševanje porabe energije oziroma energetske učinkovitost in uporabo energije iz obnovljivih virov.

- Preverite, ali so možnosti za uporabo proizvodnje energije iz obnovljivih virov.
- Izvedite dogodek brez uporabe začasnih virov energije (generatorjev na dizelsko gorivo).
- K energetske učinkovitosti dogodka pomembno prispevajo tudi ukrepi trajnostne mobilnosti: spodbujajte pešačenje, kolesarjenje, odgovorno rabo motornih vozil z uporabo javnega prometa in deljenjem avtomobilov ter uporabo energetske učinkovitih vozil z varčnimi motorji.
- Skušajte doseči ogljično nevtralnost dogodka (izpusti toplogrednih plinov bodo preprečeni ali zmanjšani, izpusti, ki se jim ne bo mogoče izogniti, pa bodo uravnoveženi z vlaganjem v projekte, ki varujejo podnebje, oziroma z ogljično izravnavo.)

6. PROMOCIJA TRAJNOSTI

Posebno pozornost namenite tudi informiranju obiskovalcev o trajnostni nameri pred in med dogodkom. Pri tem je priporočljivo:

- da informirate javnost o trajnostnih dosežkih,
- spodbujate k trajnostnem bontonu tudi obiskovalce med dogodkom z oznakami ali ustno (moderatorji).

7. POROČANJE

O izvedenih aktivnostih na področju trajnostnih akcij ter njihovih učinkih poročajte pri oddaji poročila o izvedbi turistične prireditve oz. projekta.

Priročnik vsebuje zgolj nekaj primerov, s katerimi lahko dogodke naredimo trajnejše - tako v smislu, zapomnljivosti kot učinkov na okolje. Primeri naj vas spodbudijo tudi k drugim kreativnim zelenim korakom.